

Nội dung bài viết

1. [Soạn Ngữ văn lớp 6 Bài: Nếu cậu muốn có một người bạn \(Kết nối tri thức\)](#)

Soạn Ngữ văn lớp 6 Bài: Nếu cậu muốn có một người bạn (Kết nối tri thức)

Trước khi đọc

Câu 1 (trang 21 SGK Ngữ văn lớp 6 Tập 1 - Kết nối tri thức với cuộc sống):

- Cảm xúc của em khi nghĩ về một người bạn thân: yêu mến, gần gũi, thân thiết,
- Điều khiến em và bạn trở thành đôi bạn thân là: cùng có chung sở thích, hay giúp đỡ nhau trong học tập, ...

Câu 2 (trang 21 SGK Ngữ văn lớp 6 Tập 1 - Kết nối tri thức với cuộc sống):

- Em và bạn quen nhau khi mới vào lớp 1, ngồi cùng bàn với nhau.
- Hoặc em và bạn gặp nhau trong thư viện của trường, cùng đọc chung một cuốn sách yêu thích.
- Hoặc trên đường về xe em bị hỏng, bạn giúp em đưa xe đến tiệm sửa chữa....

Đọc văn bản

Gợi ý trả lời câu hỏi trong bài đọc:

1. Theo dõi: Những lời đối thoại giữa hoàng tử bé và cáo.

+ *Xin chào - Xin chào.*

+ *Mình ở đây,.. dưới cây táo.*

+ *Bạn là ai? ... Bạn dễ thương quá - Mình là cáo.*

+ *Lại đây chơi với mình đi ... Mình buồn quá... - Mình không thể chơi với bạn được... Mình chưa được cảm hóa.*

2. Theo dõi: Chú ý từ “cảm hóa” mỗi khi nó xuất hiện.

- *Cảm hóa*: dùng tình cảm tốt đẹp làm cho một đối tượng nào đó cảm phục mà nghe theo, làm theo, chuyển biến theo hướng tích cực.

3. Theo dõi: Cảm nhận khác nhau của cáo về tiếng những bước chân và về cánh đồng lúa mì.

- Cảm nhận của cáo:

+ Những bước chân khác chỉ khiến mình trốn vào lòng đất. Còn bước chân của bạn sẽ gọi mình ra khỏi hang, như là tiếng nhạc.

+ Lúa mì chẳng có ích gì cho mình. Những đồng lúa mì chẳng gọi nhớ gì cho mình cả... Nhưng bạn có mái tóc vàng óng... Lúa mì vàng óng ả sẽ làm mình nhớ đến bạn. Và mình sẽ thấy thích tiếng gió trên đồng lúa mì...

4. Theo dõi: Cáo đã chỉ cho hoàng tử bé cách “cảm hóa” mình như thế nào?

- Cách “cảm hóa”:

+ Cần phải rất kiên nhẫn.

+ Trước tiên bạn ngồi xa mình một chút, như thế, trên cỏ. Mình sẽ liếc nhìn bạn còn bạn thì không nói gì cả. Lời nói là nguồn gốc của mọi sự hiểu lầm. Nhưng mỗi ngày, bạn có thể ngồi xích lại gần hơn.

5. Theo dõi: Điều gì khiến những bông hồng trên Trái Đất và bông hồng của hoàng tử bé khác hẳn nhau?

- Vì những bông hồng trên Trái Đất chẳng ai cảm hóa và cũng chẳng cảm hóa ai.

6. Theo dõi: Hoàng tử bé đã nhắc lại lời nói nào của cáo.

- Hoàng tử bé nhắc lại những lời của cáo:

+ Đây là bí mật của mình. Rất đơn giản: người ta chỉ thấy rõ với trái tim. Điều cốt lõi vô hình trong mắt trần.

Điều cốt lõi vô hình trong mắt trần – hoàng tử bé lặp lại để cho nhớ.

+ Chính thời gian mà bạn bỏ ra cho bông hồng của bạn đã khiến bông hồng của bạn trở nên quan trọng đến thế.

Chính thời gian mà mình bỏ ra cho bông hồng của mình ... - Hoàng tử bé lặp lại, để cho nhớ.

+ Bạn có trách nhiệm mãi mãi với những gì bạn đã cảm hóa. Bạn có trách nhiệm với bông hồng của bạn...

Mình có trách nhiệm với bông hồng của mình... - Hoàng tử bé lặp lại, để cho nhớ.

Sau khi đọc

Nội dung chính:

Đoạn trích thuộc chương XXI kể về cuộc gặp gỡ bất ngờ giữa hoàng tử bé và một con cáo trên Trái Đất. Cuộc gặp gỡ này đã mang đến cho cả hai những món quà quý giá. Qua đó giúp ta cảm nhận được ý nghĩa của tình bạn, có ý thức về trách nhiệm với bạn bè, với những gì mình gắn bó, yêu thương.

Gợi ý trả lời câu hỏi sau khi đọc:

Câu 1 (trang 26 SGK Ngữ văn lớp 6 Tập 1 - Kết nối tri thức với cuộc sống):

- **Lai lịch của hoàng tử bé và bối cảnh cuộc gặp gỡ giữa cậu với con cáo:** Hai nhân vật đều đang cô đơn, buồn bã.

+ Hoàng tử bé từ một hành tinh khác vừa đặt chân tới Trái Đất đã phải đối diện với nỗi thất vọng, đau khổ khi ngỡ rằng bông hồng của cậu không phải là duy nhất;

+ Cáo thì đang bị săn đuổi, sợ hãi, chạy trốn con người, ...

Câu 2 (trang 26 SGK Ngữ văn lớp 6 Tập 1 - Kết nối tri thức với cuộc sống):

- Trong đoạn trích, từ “*cảm hóa*” xuất hiện 15 lần.

- Qua lời giải thích của cáo:

+ “*cảm hóa*” là “*làm cho gần gũi hơn*” : có nghĩa là kết nối tình cảm, là dành thời gian tìm hiểu về nhau, kiên nhẫn làm thân với nhau. (*Cần phải rất kiên nhẫn – con cáo trả lời. – Trước tiên bạn ngồi xa mình một chút, như thế, trên cỏ. Mình sẽ liếc nhìn bạn còn bạn thì không nói gì cả... Nhưng mỗi ngày, bạn có thể ngồi xích lại gần hơn...*)

+ Khi chưa cảm hóa nhau, hoàng tử bé và cáo chỉ là những kẻ xa lạ, chẳng cần gì đến nhau (*Bạn đối với mình mới chỉ là một cậu bé giống như cả trăm nghìn cậu bé. Và mình không cần đến bạn. Còn bạn cũng chẳng cần gì đến mình.*); nhưng khi hoàng tử bé cảm hóa cáo thì “*tại mình sẽ cần đến nhau*”, và mỗi người sẽ trở thành “*duy nhất trên đời*”,

→ Ý nghĩa từ “*cảm hóa*” trong văn cảnh:

+ “*cảm hóa*” chính là kết bạn, là tạo dựng những mối liên hệ gần gũi, gắn kết tình cảm để biết quan tâm, gắn bó và cần đến nhau.

Câu 3 (trang 26 SGK Ngữ văn lớp 6 Tập 1 - Kết nối tri thức với cuộc sống):

- Cáo thiết tha mong được kết bạn với hoàng tử bé vì:

+ Hoàng tử bé cư xử với cáo rất lịch sự, thân thiện – khác với nhiều người trên Trái Đất vẫn coi cáo là con vật xấu tính, tinh ranh, gian xảo.

+ Cái nhìn của hoàng tử bé thơ ngây, trong sáng, luôn tin cậy và hướng tới phần đẹp đẽ, tốt lành; không bị giới hạn bởi định kiến, hoài nghi... Cậu nhìn cáo bằng đôi mắt hồn nhiên, đầy thiện cảm: “*Bạn là ai? Bạn dễ thương quá*”.

Câu 4 (trang 26 SGK Ngữ văn lớp 6 Tập 1 - Kết nối tri thức với cuộc sống):

- Khi chưa có bạn, cáo sống trong tâm trạng buồn tẻ, quẩn quanh, sợ hãi: “*Mình sẵn gà, con người sẵn mình. Mọi con gà đều giống nhau, mọi con người đều giống nhau*”. Nhìn cánh đồng lúa mì, cáo chỉ thấy “*buồn chán*”, tiếng bước chân người chỉ khiến cáo “*trốn vào lòng đất*”... Nhưng nếu được kết bạn với hoàng tử bé, mọi thứ sẽ thay đổi: “*tiếng bước chân bạn sẽ vang lên như tiếng nhạc gọi cáo ra khỏi hang*”; “*cánh đồng lúa mì sẽ hóa thân thương, ấm áp với cái màu vàng óng như màu tóc bạn*...”.

→ Tình bạn sẽ khiến cho cuộc đời cáo trở nên tươi sáng, đẹp đẽ, tràn đầy hạnh phúc như thể được chiếu sáng.

- Ý nghĩa của tình bạn: Không có sự gắn bó, niềm yêu thương thì mọi người, mọi vật trong thế giới này sẽ hóa thành nhạt nhẽo, vô nghĩa, “*ai cũng giống ai*”...

Câu 5 (trang 26 SGK Ngữ văn lớp 6 Tập 1 - Kết nối tri thức với cuộc sống):

- Cảm xúc của cáo khi chia tay hoàng tử bé:

+ *Mình sẽ khóc mất* → buồn bã.

+ Nhưng cáo sẽ không hối tiếc vì nhờ có tình bạn với hoàng tử bé, cáo sẽ không còn cô đơn, không còn thấy đời mình chỉ có buồn tẻ, sợ hãi. Thế giới xung quanh cáo không còn “*buồn quá*” mà trở nên rực rỡ, tỏa sáng, ấm áp và rộng mở đáng yêu: *Lúa mì vàng óng sẽ làm mình nhớ đến bạn. Và mình sẽ thấy thích tiếng gió trên đồng lúa mì*....

Câu 6 (trang 26 sgk Ngữ văn lớp 6 Tập 1 - Kết nối tri thức với cuộc sống):

- Hoàng tử bé nhắc lại những lời của cáo:

+ *Đây là bí mật của mình. Rất đơn giản: người ta chỉ thấy rõ với trái tim. Điều cốt lõi vô hình trong mắt trần.*

Điều cốt lõi vô hình trong mắt trần – hoàng tử bé lặp lại để cho nhớ.

+ *Chính thời gian mà bạn bỏ ra cho bông hồng của bạn đã khiến bông hồng của bạn trở nên quan trọng đến thế.*

Chính thời gian mà mình bỏ ra cho bông hồng của mình ... - Hoàng tử bé lặp lại, để cho nhớ.

+ *Bạn có trách nhiệm mãi mãi với những gì bạn đã cảm hóa. Bạn có trách nhiệm với bông hồng của bạn...*

Mình có trách nhiệm với bông hồng của mình... - Hoàng tử bé lặp lại, để cho nhớ.

- Câu nói chứa đựng “bí mật” mà cáo dành tặng cho hoàng tử bé sử dụng hình ảnh ẩn dụ và mang ý nghĩa triết lí: Con người cần phải biết nhìn nhận, đánh giá mọi thứ bằng tình yêu và sự tin tưởng, thấu hiểu. Chỉ khi “*nhìn bằng trái tim*”, con người mới nhận ra và biết trân trọng, gìn giữ những điều đẹp đẽ, quý giá.... Đó cũng là bí mật của tình yêu làm nên sự kết nối giữa con người với con người, con người với vạn vật.

Câu 7 (trang 26 SGK Ngữ văn lớp 6 Tập 1 - Kết nối tri thức với cuộc sống):

- Cáo chia sẻ nhiều bài học về tình bạn như:

+ Bài học về cách kết bạn: Cần thân thiện, kiên nhẫn, dành thời gian để “cảm hóa” nhau; về ý nghĩa của tình bạn: mang đến cho con người niềm vui, hạnh phúc; khiến cho cuộc sống trở nên phong phú, đẹp đẽ hơn.

+ Bài học về cách nhìn nhận, đánh giá và trách nhiệm đối với bạn bè: biết “*thấy rõ với trái tim*”, biết quan tâm, lắng nghe, thấu hiểu, chia sẻ, bảo vệ....

Câu 8 (trang 26 SGK Ngữ văn lớp 6 Tập 1 - Kết nối tri thức với cuộc sống):

- Cáo cũng là một nhân vật của truyện đồng thoại vì: nó cũng có cử chỉ, hành động, ngôn ngữ nói năng, cảm xúc, suy nghĩ... giống như con người. Nó vừa mang những đặc tính vốn có của loài cáo lại vừa mang những đặc điểm của con người.

Viết kết nối với đọc

Bài tập (trang 26 SGK Ngữ văn lớp 6 Tập 1 - Kết nối tri thức với cuộc sống):

Tưởng tượng và viết đoạn văn (khoảng 5-7 câu) miêu tả cảm xúc của nhân vật cáo sau khi từ biệt hoàng tử bé.

Đoạn văn tham khảo:

Sau khi chia tay hoàng tử bé, cáo không cảm thấy cô đơn và đau khổ bởi nó được nhiều thứ. Cáo không hối tiếc vì nhờ có tình bạn với hoàng tử bé, nó không còn thấy đời mình chỉ có buồn tẻ và sợ hãi như trước kia. Thế giới xung quanh cáo không còn “buồn quá” mà trở nên rực rỡ, tỏa sáng, ấm áp và rộng mở đáng yêu: Bởi hoàng tử bé có mái tóc vàng óng nên lúa mì vàng óng sẽ làm cáo nhớ đến cậu. Và nó sẽ thấy thích tiếng gió trên đồng lúa mì....